

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 7 липня 2025 р. № 817

ПОЛОЖЕННЯ
про спеціальний дитячий садок

Загальна частина

1. Це Положення визначає основні засади функціонування спеціального дитячого садка.

Дія цього Положення поширюється на заклади дошкільної освіти незалежно від форми власності (державні, комунальні, приватні, корпоративні), юридичних осіб публічного або приватного права, які мають у своєму складі або складі своїх філій дошкільні підрозділи, фізичних осіб — підприємців, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, заклади дошкільної освіти, інших юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців, що провадять освітню діяльність за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок” (далі — суб’єкти освітньої діяльності).

У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, “Про охорону дитинства”, “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні” та інших нормативно-правових актах у сфері освіти.

2. Суб’єкти освітньої діяльності керуються Конституцією України, Законами України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, рішеннями (розпорядженнями) засновника (засновників) або уповноваженого ним (ними) органу (особи), цим Положенням, власними установчими документами.

3. Спеціальний дитячий садок забезпечує здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушеннями, розладами поведінки, віком від двох до семи або восьми років з урахуванням категорій (типів) їх особливих освітніх потреб (труднощів).

4. Спеціальний дитячий садок повинен:

забезпечувати здобуття освіти вихованцями відповідно до державного стандарту дошкільної освіти у спеціально створеному освітньому середовищі та за допомогою найбільш прийнятних для них форм, методів і

засобів розвитку, навчання, виховання, які максимально сприяють формуванню компетентностей, а також використання в освітньому процесі української жестової мови, допоміжних засобів навчання, засобів альтернативної комунікації тощо;

мати кабінети з обладнанням та засобами для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) відповідно до особливостей контингенту вихованців;

забезпечувати реалізацію корекційно-розвиткового складника освітньої програми та надавати психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові послуги (допомогу);

використовувати систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів, затвердженого наказом МОН.

У спеціальному дитячому садку кількість груп виключно для дітей з особливими освітніми потребами повинна становити не менше половини від загальної кількості груп у ньому.

5. Суб'єкти освітньої діяльності можуть поєднувати різні типи організації освітньої діяльності, визначені частиною першою статті 35 Закону України "Про дошкільну освіту", утворюючи для цього окремі структурні підрозділи та/або групи вихованців.

6. Рішення про визначення, зміну та поєднання типів організації освітньої діяльності, утворення та припинення для цього дошкільних підрозділів юридичних осіб, зокрема дошкільного підрозділу спеціального закладу загальної середньої освіти, приймають засновники або уповноважені ними органи (особи) відповідних юридичних осіб.

Рішення про визначення, зміну та поєднання типів організації освітньої діяльності, утворення та припинення функціонування груп вихованців фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, приймає самостійно.

Рішення про утворення та припинення функціонування груп вихованців спеціального дитячого садка приймається:

керівником закладу дошкільної освіти, якщо спеціальний дитячий садок функціонує як заклад дошкільної освіти;

керівником іншої юридичної особи, якщо спеціальний дитячий садок функціонує як дошкільний підрозділ, зокрема спеціального закладу загальної середньої освіти.

Зменшення кількості вихованців у групі державного, комунального закладу дошкільної освіти або дошкільного підрозділу державного, комунального закладу загальної середньої освіти протягом навчального року не є підставою для припинення функціонування цієї групи до закінчення навчального року.

7. Припинення освітньої діяльності, ліквідація чи реорганізація спеціального дитячого садка здійснюється за рішенням засновника (засновників) закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи, рішенням фізичної особи — підприємця, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, відповідно до Закону України “Про дошкільну освіту”, а також у разі припинення дії ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти з підстав і в порядку, визначених законодавством.

Реорганізація і ліквідація комунального спеціального дитячого садка, що діє як окрема юридична особа або як дошкільний підрозділ (спеціальні групи) у спеціальному закладі загальної середньої освіти, допускається лише після погодження проекту відповідного рішення засновника МОН.

Зарахування, переведення та відрахування дітей

8. Зарахування, відрахування та переведення дітей до державного, комунального закладу дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, державного, комунального закладу загальної середньої освіти, що має дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, здійснюється відповідно до цього Положення з урахуванням частини другої статті 13 Закону України “Про дошкільну освіту”.

Порядок зарахування, відрахування та переведення дітей до суб’єкта освітньої діяльності, що є юридичною особою публічного права, крім державного, комунального закладу дошкільної освіти, державного, комунального закладу загальної середньої освіти, що має дошкільний підрозділ, визначається його засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом (особою) з урахуванням вимог цього Положення.

Порядок зарахування, відрахування та переведення дітей до суб’єкта освітньої діяльності, що є юридичною особою приватного права, визначається його засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом (особою) з урахуванням вимог цього Положення, фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, — самостійно та з урахуванням вимог цього Положення.

Зарахування дітей здійснюється протягом календарного року на вільні місця на підставі заяв батьків (інших законних представників) про зарахування.

9. Заява про зарахування дитини подається одним з її батьків (іншим законним представником) особисто, поштою або через електронну комунікаційну систему, визначену засновником (засновниками) закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, або уповноваженим засновником (засновниками) органом

(особою), фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти.

Заява про зарахування дитини подається через електронну комунікаційну систему з використанням кваліфікованого електронного підпису або із застосуванням інших засобів електронної ідентифікації відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

10. До заяви про зарахування дитини додаються:

копія свідоцтва про народження дитини;

оригінал медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086/о “Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)”, затвердженою наказом МОЗ;

копія документа, що підтверджує право дитини на першочергове зарахування до закладу освіти (у разі наявності);

оригінал висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, наданий інклюзивно-ресурсним центром, в якому зазначено категорію (тип) особливих освітніх потреб (труднощів) та рекомендований рівень підтримки не нижче другого;

копія індивідуальної програми розвитку (за наявності);

копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, виданого лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я, або копія посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” (за наявності);

копія індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності);

оригінал висновку з аудіограмою лікаря-сурдолога або лікаря-отоларинголога дитячого (для дітей з функціональними мовленнєвими труднощами та дітей з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової функції), висновку лікаря-офтальмолога дитячого (для дітей з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження зорової функції) та висновку лікаря-невролога дитячого або лікаря-ортопеда дитячого (для дітей з функціональними моторними або фізичними труднощами);

оригінал висновку лікаря-психіатра дитячого (за наявності).

У разі подання заяви про зарахування через електронну комунікаційну систему копії та оригінали документів, що передбачені цим пунктом, подаються до спеціального дитячого садка не пізніше трьох робочих днів до

дати початку відвідування дитиною спеціального дитячого садка, зазначеної у заяві про зарахування.

Повноту і достовірність інформації (документів), що подається (подаються) до спеціального дитячого садка, забезпечує особа, яка подає таку інформацію (документи).

11. Зарахування дітей, переведення та відрахування вихованців здійснюється на підставі наказу керівника спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізичної особи — підприємця, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноваженої нею особи.

12. Переведення вихованця до іншого суб’єкта освітньої діяльності здійснюється на підставі заяви одного з батьків (іншого законного представника) дитини (крім випадків, коли за рішенням органу опіки та піклування або суду місце проживання дитини визначено з іншим із батьків).

Керівник спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноважена нею особа у разі надходження заяви про зарахування протягом 10 робочих днів письмово, зокрема технічними засобами електронних комунікацій, інформують заявника про наявність чи відсутність вільних місць, а також можливість чи неможливість переведення вихованця. У разі можливості переведення вихованця батькам (іншим законним представникам) надається письмове підтвердження із зазначенням кінцевого строку подання необхідних документів.

13. Підставами для відрахування вихованця є:

заява одного з батьків (іншого законного представника) дитини (крім випадків, коли за рішенням органу опіки та піклування або суду місце проживання дитини визначено з іншим із батьків);

досягнення вихованцем станом на 1 вересня восьми років, що передбачає його відрахування 31 серпня відповідного року без попереднього письмового, зокрема технічними засобами електронних комунікацій, повідомлення батьків (інших законних представників) дитини;

переведення вихованця до іншого суб’єкта освітньої діяльності;

непроходження дитиною повторної психолого-педагогічної оцінки розвитку у строки, визначені висновком про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини або висновком про повторну комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, виданим інклюзивно-ресурсним центром;

невідвідування вихованцем протягом двох місяців підряд протягом навчального року без поважних причин спеціального дитячого садка (крім літнього періоду).

14. Керівник спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноважена нею особа за два місяці до закінчення строку дії висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини або висновку про повторну комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини повинні письмово, зокрема технічними засобами електронних комунікацій, повідомити батькам (іншим законним представникам) про потребу у проходженні повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки.

15. Керівник спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноважена нею особа зобов’язані письмово, зокрема технічними засобами електронних комунікацій, із зазначенням причин повідомити одному з батьків (іншому законному представнику) дитини про відрахування вихованця не менш як за 10 календарних днів до такого відрахування.

Забороняється відрахування вихованця з державного чи комунального спеціального дитячого садка з підстав, не передбачених цим Положенням.

16. Відрахування не здійснюється (крім подання заяви про відрахування одним із батьків (іншим законним представником) дитини) та за вихованцем зберігається місце для здобуття дошкільної освіти у таких випадках:

у разі хвороби вихованця, його санаторного лікування, реабілітації;

у разі карантину у суб’єкта освітньої діяльності;

на час відпустки одного з батьків (іншого законного представника) вихованця;

через обставини непереборної сили;

з поважних причин (за заявою одного з батьків (іншого законного представника) вихованця).

17. Відрахування вихованця із спеціального дитячого садка може бути оскаржено в порядку адміністративного оскарження відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру” та/або у судовому порядку.

Формування та наповнюваність груп

18. Групи формуються з урахуванням категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) дітей та рекомендованого рівня підтримки.

Групи можуть бути вікові, різновікові, чергові, з різним розпорядком перебування тощо.

19. Наповнюваність груп становить:

для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують другого рівня підтримки, — не більше десяти осіб; третього, четвертого рівня підтримки, — не більше восьми осіб; четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

у разі неможливості сформувати окрему групу через недостатню кількість дітей до однієї групи зараховуються діти з інтелектуальними труднощами, які потребують другого — п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

для дітей з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки, — не більше десяти осіб; четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

у разі неможливості сформувати окрему групу через недостатню кількість дітей до однієї групи зараховуються діти з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової функції, які потребують другого — п'ятого рівня підтримки, — не більше восьми осіб;

для дітей з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки, — не більше десяти осіб; четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

у разі неможливості сформувати окрему групу через недостатню кількість дітей до однієї групи зараховуються діти з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження зорової функції, які потребують другого — п'ятого рівня підтримки, — не більше восьми осіб;

для дітей з функціональними фізичними або моторними труднощами, що передбачають обмеження опорно-рухової (кістково-м'язової) функції,

які потребують другого, третього рівня підтримки, — не більше десяти осіб; четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

у разі неможливості сформувати окрему групу через недостатню кількість дітей до однієї групи зараховуються діти з функціональними фізичними або моторними труднощами, що передбачають обмеження опорно-рухової (кістково-м'язової) функції та потребують другого — п'ятого рівня підтримки, — не більше восьми осіб;

для дітей з функціональними мовленнєвими труднощами, які потребують другого, третього рівня підтримки, — не більше дванадцяти осіб; третього, четвертого рівня підтримки, — не більше десяти осіб; четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше восьми осіб;

у разі неможливості сформувати окрему групу через недостатню кількість дітей до однієї групи зараховуються діти з функціональними мовленнєвими труднощами, які потребують другого — п'ятого рівня підтримки, — не більше десяти осіб;

для дітей із складними порушеннями розвитку, що передбачають поєднання різних категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів), одна (один) з яких потребує четвертого, п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб;

для дітей із соціоадаптаційними труднощами, зокрема такими, що пов'язані з розладами аутистичного спектра, які потребують третього — п'ятого рівня підтримки, — не більше шести осіб.

Група утворюється за умови наявності більш як 50 відсотків граничної наповнюваності груп.

Гранична наповнюваність групи, визначена цим пунктом, за потреби збільшується, але не більш як на одну особу.

Засновник (засновники) закладу дошкільної освіти, закладу спеціальної загальної середньої освіти, іншої юридичної особи або уповноважений ним (ними) орган (особа), фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, самостійно можуть встановлювати граничну чисельність вихованців у групі меншу, ніж визначено цим пунктом.

20. У випадку, коли вихованець має труднощі різних типів, він може здобувати освіту в групі відповідно до категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів) найвищого ступеня прояву або однієї з наявних у нього категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів).

21. До однієї групи можуть зараховуватися діти різного віку за умови, що їх різниця у віці становить не більше двох років.

22. Суб'єктами освітньої діяльності можуть формуватися групи вихованців з різним часом і розпорядком їх перебування, зокрема групи повного дня (до 12 годин), з короткотривалим перебуванням, а також

чергові групи (в ранкові, вечірні години, у вихідні, святкові та неробочі дні), групи з цілодобовим перебуванням.

У разі недостатньої кількості дітей для утворення окремої групи з короткотривалим перебуванням діти можуть зараховуватися до групи повного дня для короткотривалого перебування (за індивідуальним графіком) з обов'язковою реалізацією корекційно-розвиткового складника освітньої програми.

23. Суб'єктом освітньої діяльності можуть бути створені умови для тимчасового цілодобового перебування вихованця (вихованців) віком від трьох років з підстав, визначених частиною четвертою статті 17 Закону України “Про дошкільну освіту”, за наявності підтвердних документів. Група з цілодобовим перебуванням утворюється для дітей одного віку або з різницею у віці та функціонує у вечірній, нічний та ранковий час.

Загальний строк перебування вихованців у цілодобових групах має бути не більше двох діб на тиждень та 10 діб на місяць.

Порядок надання послуги цілодобового перебування вихованця, включно з розміром і процедурою її оплати, підставами звільнення від оплати, визначається засновником (засновниками) закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи або уповноваженим засновником (засновниками) органом (особою), фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти.

Організація освітньої діяльності

24. Освітній процес має ґрунтуватися на культурних цінностях Українського народу, інших цінностях і принципах, визначених Законами України “Про дошкільну освіту”, “Про освіту”.

25. Освітній процес організовується відповідно до законодавства, освітніх і парціальних програм, програми розвитку, плану роботи на рік суб'єкта освітньої діяльності та спрямовується на розвиток особистості, обдарувань вихованців, досягнення ними результатів, визначених державним стандартом дошкільної освіти.

26. Освітній процес організовується у безпечному, здоровому та спеціальному освітньому середовищі, здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку вихованців, їх особливих освітніх потреб, зокрема шляхом адаптації/модифікації змісту освітньої програми, забезпечення реалізації корекційно-розвиткового складника освітніх програм, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та реабілітаційних послуг (допомоги).

27. Тривалість навчального року, робочого тижня і робочого дня закладу дошкільної освіти, дошкільного підрозділу інших юридичних осіб визначається їх засновниками або уповноваженими ними органами (особами), а також фізичними особами — підприємцями, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти.

Тривалість навчального року, робочого тижня і робочого дня дошкільного підрозділу закладу загальної середньої освіти визначається положенням про такий підрозділ, затвердженим відповідно до вимог законодавства.

Час і розпорядок перебування вихованців у групах (повний день, короткотривале, цілодобове, сезонне перебування вихованців, у вихідні, святкові та неробочі дні тощо) можуть встановлюватися установчими документами та/або рішенням керівника спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, положенням та/або рішенням фізичної особи — підприємця, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноваженої нею особи, якщо інше не встановлене рішенням засновника (засновників) закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, або уповноваженим засновником (засновниками) органом (особою), фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти.

Розклад занять складається з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей дітей та затверджується керівником спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи або керівником спеціального дитячого садка, що є дошкільним підрозділом відповідних юридичних осіб, фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноваженою нею особою.

28. Суб’єкти освітньої діяльності організують та здійснюють освітній процес за однією або декількома освітніми та/або парціальними програмами, визначеними згідно із статтею 16 Закону України “Про дошкільну освіту”.

Рішення про використання в освітньому процесі конкретної освітньої, парціальної програми (конкретних освітніх, парціальних програм) схвалюється педагогічною радою суб’єкта освітньої діяльності.

У разі відсутності педагогічної ради рішення про використання в освітньому процесі конкретної освітньої чи парціальної програми приймається керівником суб’єкта освітньої діяльності або уповноваженою

ним особою самостійно, зокрема програм, які схвалені в установленому порядку.

З метою найкращого забезпечення інтересів і потреб вихованців, з урахуванням особливостей і специфіки місцезнаходження та діяльності, фахової підготовки та академічної свободи педагогічних працівників, контингенту вихованців тощо суб'єкти освітньої діяльності мають право комбінувати, інтегрувати, а також в інший спосіб адаптувати обрані ними освітні та парціальні програми.

Освітні програми мають містити корекційно-розвитковий складник, що враховує специфіку розвитку та потреби дітей, та спрямовані на досягнення вихованцями результатів навчання і компетентностей, визначених державним стандартом дошкільної освіти.

Корекційно-розвиткова спрямованість освітнього процесу реалізується протягом усього часу перебування дитини в спеціальному дитячому садку, зокрема під час занять, виховної та корекційно-розвиткової роботи.

29. Освітні та парціальні програми, спрямовані на забезпечення досягнення вихованцями результатів, визначених державним стандартом дошкільної освіти, реалізуються державними, комунальними закладами дошкільної освіти, дошкільними підрозділами державних, комунальних закладів загальної середньої освіти виключно за кошти державного бюджету, місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством, і не можуть реалізовуватися чи забезпечуватися (повністю або частково) за кошти батьків (інших законних представників) дітей.

30. Суб'єкти освітньої діяльності організують та здійснюють освітній процес за програмами, навчально-методичними комплектами, посібниками для дітей з особливими освітніми потребами раннього та дошкільного віку, рекомендованими та схваленими в установленому законодавством порядку, із застосуванням допоміжних засобів для навчання згідно з Типовим переліком допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти, затвердженим наказом МОН.

31. Освітній процес організують педагогічні працівники та особи, залучені до освітнього процесу, які у партнерстві з батьками (іншими законними представниками) забезпечують єдність розвитку, виховання і навчання вихованців, беруть участь у створенні безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів жорстокого поводження з дитиною, насильства, зокрема булінгу (цькування).

Педагогічні працівники забезпечуються ресурсами (ігровими, дидактичними, науково-методичними, матеріально-технічними, інформаційними тощо), необхідними для здійснення освітнього процесу, реалізації обраних суб'єктом освітньої діяльності освітніх та/або

парціальних програм та виконання державного стандарту дошкільної освіти.

32. Залучення вихованців під час освітнього процесу до участі у заходах, не пов'язаних з виконанням освітніх та/або парціальних програм, забороняється, крім випадків, визначених законодавством.

Працівники суб'єктів освітньої діяльності та інші фізичні особи, безпосередньо залучені до забезпечення здобуття дошкільної освіти та взаємодії з дітьми, повинні дотримуватися вимог, визначених у статті 25 Закону України “Про дошкільну освіту”.

33. Індивідуальна освітня траєкторія вихованців реалізується шляхом розроблення індивідуальної програми розвитку.

34. Керівник спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноважена нею особа формують для кожного вихованця команду психолого-педагогічного супроводу з урахуванням індивідуальних потреб дитини та забезпечують її роботу. До складу такої команди входять батьки/один із батьків (інші законні представники) дитини, за потреби — фахівці інклюзивно-ресурсних центрів.

35. Індивідуальна програма розвитку складається для кожного вихованця на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, наданого інклюзивно-ресурсним центром, результатів психолого-педагогічного вивчення дитини командою психолого-педагогічного супроводу та з урахуванням індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності) не пізніше одного місяця з моменту зарахування дитини до спеціального дитячого садка.

Індивідуальна програма розвитку розробляється за формою, затвердженою керівником спеціального дитячого садка, що є закладом дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти чи іншої юридичної особи, що мають дошкільний підрозділ за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”, або уповноваженою нею особою.

Індивідуальна програма розвитку повинна містити: загальні відомості про дитину, інформацію про особливості її розвитку, особливості засвоєння освітньої програми та потреби в адаптації/модифікації змісту освітньої програми, виборі підходів, методів, прийомів та засобів навчання, навчальних матеріалів та освітнього середовища, перелік психолого-

педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги), яких потребує дитина, та форму моніторингу динаміки її розвитку.

У разі відвідування дитиною реабілітаційної установи індивідуальна програма розвитку узгоджується з індивідуальним планом комплексної реабілітації (абілітації) в такій установі.

Індивідуальна програма розвитку підписується всіма членами команди психолого-педагогічного супроводу та затверджується керівником спеціального дитячого садка, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи, фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, або уповноваженою нею особою.

36. Корекційна спрямованість освітнього процесу забезпечується педагогічними працівниками, які здобули вищу педагогічну освіту ступеня бакалавра, магістра (спеціаліста) за спеціальністю “Спеціальна освіта” (для осіб, які здобували вищу освіту до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” (Офіційний вісник України, 2015 р., № 38, ст. 1147; 2024 р., № 105, ст. 6672), за спеціальностями Дефектологія (за нозологіями), Корекційна освіта (за нозологіями).

37. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу в групах для дітей з інтелектуальними, соціоадаптаційними, функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової, зорової функцій та потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки, та дітей з функціональними моторними або фізичними труднощами, які потребують третього — п'ятого рівня підтримки, забезпечує асистент вихователя з розрахунку одна ставка на групу, у якій здобувають дошкільну освіту такі діти.

38. Участь дитини в освітньому процесі за потреби забезпечує асистент дитини шляхом надання підтримки та допомоги в пересуванні, самообслуговуванні, комунікації, орієнтуванні у просторі, харчуванні, задоволенні соціально-побутових потреб тощо.

Асистентом дитини може бути один із батьків (інший законний представник) такої дитини, соціальний робітник або уповноважена батьками (іншими законними представниками)/одним із батьків (інших законних представників) особа.

39. Питання щодо організації освітнього процесу дитини відповідно до індивідуальної програми розвитку та результатів моніторингу динаміки її розвитку розглядаються педагогічною радою суб'єкта освітньої діяльності.

40. З метою забезпечення психолого-педагогічного супроводу вихованців та надання методичної допомоги педагогічним працівникам суб'єкт освітньої діяльності створює психолого-педагогічний консиліум,

який є консультативно-дорадчим органом та діє на підставі положення про нього, розробленого та затвердженого керівником закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи, фізичною особою — підприємцем, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, або уповноваженою нею особою.

41. Основними функціями психолого-педагогічного консилиуму є:

забезпечення психолого-педагогічного супроводу вихованців та надання методичної допомоги командам психолого-педагогічного супроводу дітей;

моніторинг динаміки розвитку вихованців, реалізації та виконання індивідуальних програм розвитку дітей, індивідуальних програм реабілітації дітей з інвалідністю;

поглиблене вивчення індивідуальних особливостей розвитку вихованців та їх особливих освітніх потреб (за необхідності);

вивчення результатів психолого-педагогічної, корекційно-розвиткової роботи та реабілітаційної допомоги;

розроблення рекомендацій щодо організації освітнього процесу відповідно до особливостей психофізичного розвитку вихованців;

надання консультаційної допомоги батькам (іншим законним представникам) вихованців, педагогічним працівникам;

надання за запитом консультаційної допомоги з питань забезпечення здобуття дошкільної освіти.

42. До складу психолого-педагогічного консилиуму входять керівник закладу дошкільної освіти/керівник спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи, заступник керівника з організації освітнього процесу/керівник дошкільного підрозділу/фізична особа — підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, або уповноважена нею особа, вихователі-методисти, а також педагогічні працівники, які здобули вищу освіту за спеціальностями “Спеціальна освіта” (для осіб, які здобували вищу освіту до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти”, за спеціальностями Дефектологія (за нозологіями), Корекційна освіта (за нозологіями), інші педагогічні працівники суб’єкта освітньої діяльності.

До роботи психолого-педагогічного консилиуму можуть бути залучені інші фахівці, зокрема педагогічні працівники інклюзивно-ресурсних центрів.

43. Рішення психолого-педагогічного консилиуму фіксуються в протоколі засідання та ухвалюються більшістю голосів його членів. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови психолого-педагогічного консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться в разі потреби, але не рідше ніж двічі на рік.

На засідання психолого-педагогічного консилиуму можуть бути запрошені батьки (інші законні представники) вихованця у разі розгляду питання реалізації виконання індивідуальної програми розвитку їх дитини.

44. У спеціальному дитячому садку основною формою здобуття дошкільної освіти дітьми є очна (денна).

За можливості з урахуванням запитів батьків (інших законних представників) дітей та за рішенням засновника (засновників) закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, іншої юридичної особи або уповноваженого засновником (засновниками) органу (особи), фізичної особи — підприємця, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, у спеціальному дитячому садку може також запроваджуватися мережева та/або дистанційна форма здобуття дошкільної освіти, та/або педагогічний патронаж, або поєднання різних форм відповідно до положень про форми здобуття дошкільної освіти, що затверджуються МОН.

45. Суб'єктами освітньої діяльності обов'язкові заходи з охорони здоров'я вихованців, медичне обслуговування та організація харчування здійснюються відповідно до законодавства.

46. Суб'єкти освітньої діяльності можуть залучати на договірній основі фізичних та юридичних осіб для організації їх роботи.

Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги)

47. У спеціальному дитячому садку вихованцям забезпечується психолого-педагогічний супровід, надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога).

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) надаються відповідно до індивідуальних програм розвитку дітей.

Кількість корекційно-розвиткових занять визначається командою психолого-педагогічного супроводу дитини відповідно до індивідуальних потреб та корекційно-розвиткового складника освітньої програми.

Заняття проводяться педагогічними працівниками протягом дня як індивідуально, так і в групі наповнюваністю двоє — четверо дітей з урахуванням їх індивідуальних програм розвитку та особливостей психофізичного розвитку.

Тривалість індивідуальних корекційно-розвиткових занять становить від 15 до 25 хвилин, групових — від 20 до 30 хвилин з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дітей.

48. У спеціальному дитячому садку можуть проводитися заняття з лікувальної фізкультури, ритміки, логоритміки, корекції розвитку, корекції мовлення, самообслуговування, орієнтування у просторі, розвитку слухового, зорового, тактильного сприймання, використання засобів та прийомів з альтернативної комунікації, корекції та розвитку психофізичних функцій (використання елементів кінезіотерапії, анімалотерапії (іпо-, каніс-, феліно-, орніто-), арт-терапії (ізо-, драмо-, казко-, музико-, кіно-, піско-, ігро-, мульт-, фото-, кольоро-, пластилінової, танцювальної терапії, психогімнастики) тощо.

49. Особлива увага приділяється формуванню у вихованців компетентностей та забезпеченню необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги відповідно до індивідуальної програми розвитку, зокрема:

для вихованців з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової функції, — збереженню та розвитку залишкового слуху, а також розвитку мовлення, формуванню вимови, оволодінню українською жестовою мовою, використанню білінгвального підходу, розвитку навичок самообслуговування, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження зорової функції, — підготовці до опанування абетки та шрифту Брайля, використанню тактильних наочно-дидактичних та навчальних матеріалів або адаптованих під особливості зорового сприймання, збереженню зору та дотриманню режиму охорони зору, орієнтуванню в просторі, розвитку зорового та тактильного сприймання, визначенню оптимальних можливостей практичного використання зорових функцій кожним вихованцем і дозування зорового та фізичного навантажень, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців з інтелектуальними труднощами — розвитку навичок самообслуговування і соціальної адаптації, когнітивних функцій, мовлення, формуванню життєвих компетентностей, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців з функціональними фізичними або моторними труднощами, що передбачають обмеження опорно-рухової (кістково-м'язової) функції, — забезпеченню рухового та ортопедичного режимів, здійсненню реабілітаційних заходів, розвитку навичок самообслуговування, соціальної адаптації, розвитку когнітивних функцій, мовлення, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців з функціональними мовленнєвими труднощами — забезпеченню формування мовлення (корекції фонематичного слуху, звуковимови, лексики, граматики, розвитку зв'язного мовлення та інших складових мовлення) розвитку навичок самообслуговування, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців із соціоадаптаційними труднощами, зокрема такими, що пов'язані з розладами аутистичного спектра, — формуванню необхідних ключових компетентностей для подальшого самостійного життя, соціально-побутового орієнтування, розвитку комунікативних навичок, зокрема корекції порушень мовленнєвої системи та ускладнень, які їх супроводжують, розладів емоційно-вольової сфери, використанню засобів альтернативної комунікації, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги;

для вихованців із складними порушеннями розвитку (що передбачають поєднання різних категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів), одна з яких потребує четвертого, п'ятого рівня підтримки) — забезпеченню рухового та ортопедичного режимів, здійсненню реабілітаційних заходів, розвитку навичок самообслуговування, соціальної адаптації, розвитку когнітивних функцій, мовлення, використанню засобів альтернативної комунікації, формуванню життєвих компетентностей, забезпеченню іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги.

50. Заходи психолого-педагогічної та соціально-побутової реабілітації (адаптації), а також реабілітаційні заходи здійснюються відповідно до законодавства.

Використання майна та фінансово-господарська діяльність

51. Правові засади володіння, користування і розпорядження майном суб'єкта освітньої діяльності визначаються Законами України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту” та іншими актами законодавства.

52. Для організації освітньої діяльності за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок” суб'єкт освітньої діяльності може використовувати будівлі, споруди, окремі приміщення, земельні ділянки, інше майно, власні чи взяті у найм (оренду), отримані у користування від засновника (засновників), в інший законний спосіб.

53. Будівлі, споруди і приміщення суб'єктів освітньої діяльності повинні відповідати вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами з метою забезпечення безбар'єрності, доступності та інклюзивності.

Суб'єктом освітньої діяльності забезпечується універсальний дизайн приміщень, що використовуються для перебування дітей, та в разі потреби їх розумне пристосування.

54. Освітня діяльність за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок” може провадитися:

у приміщенні, цільове призначення якого за проектом будівлі “заклад дошкільної освіти”, у тому числі за типом організації освітньої діяльності “спеціальний дитячий садок”;

у приміщенні, цільове призначення якого за проектом будівлі “спеціальний заклад загальної середньої освіти”;

в індивідуальному житловому будинку або іншому пристосованому для провадження освітньої діяльності приміщенні (розташованому на першому поверсі), або пристосованій для провадження освітньої діяльності споруді з дотриманням умов безбар’єрності та створення спеціального освітнього середовища.

55. Суб’єкт освітньої діяльності повинен мати у пішій доступності ігровий (ігрові) майданчик (майданчики), доступ до якого (яких) обмежений для сторонніх осіб під час перебування на ньому (них) вихованців.

56. Суб’єкт освітньої діяльності повинен забезпечити можливість швидкого доступу до використання об’єкта фонду захисних споруд цивільного захисту (сховища, протирадіаційного або найпростішого укриття), який перебуває у його власності, наданий йому у користування засновником (засновниками), переданий на договірних засадах іншою фізичною чи юридичною особою або отриманий іншим законним способом, — із дотримання вимог законодавства з питань цивільного захисту відповідно до Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об’єктів до складу та виключення таких об’єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 “Деякі питання використання об’єктів фонду захисних споруд цивільного захисту” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 24, ст. 682; 2024 р., № 88, ст. 5681).

Об’єкти фонду захисних споруд цивільного захисту, що перебувають на балансі та/або території спеціального дитячого садка, використовуються для захисту виключно учасників освітнього процесу. В об’єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, які не перебувають на балансі спеціального дитячого садка та розташовані на території будівель або споруд, приміщення яких використовуються для провадження освітньої діяльності, слід облаштовувати окремі приміщення, передбачені виключно для укриття учасників освітнього процесу.

57. Суб’єкт освітньої діяльності облаштовує приміщення, необхідні для провадження освітньої діяльності та надання послуг, пов’язаних із забезпеченням освітнього процесу та/або обслуговуванням учасників освітнього процесу.

58. Відповідно до потреб вихованців у суб'єктів освітньої діяльності можуть функціонувати:

процедурний кабінет;

офтальмологічний кабінет із затемненою кімнатою;

кабінет плеоптичного (плеопто-ортоптичного) лікування;

кабінети фізіотерапії;

кабінети відповідних лікарів;

масажний кабінет;

кабінет з лікувальної фізкультури;

басейн;

кабінет практичного психолога;

логопедичний кабінет;

кабінет для проведення групових занять з ритміки (логоритміки);

кабінет для занять з розвитку зорового сприймання;

сенсорна кімната;

кабінети для індивідуальних та групових корекційно-розвиткових занять;

кабінет психологічної корекції для проведення психологічного консультування та психокорекції;

кабінет сенсорно-моторної реабілітації;

кабінети сурдопедагогічної реабілітації;

кабінети для корекції та розвитку психофізичних функцій;

інші кабінети для здійснення логопедичної, психологічної, педагогічної корекції, соціальної адаптації тощо.

59. Для вихованців з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження зорової функції, облаштовуються:

майданчик для проведення занять з орієнтування в просторі;

кабінет з комп'ютерною технікою із спеціальним програмним забезпеченням для збільшення та озвучування текстів, телесенсорними лупами тощо.

60. Для вихованців з функціональними сенсорними труднощами, що передбачають обмеження слухової функції, облаштовуються:

слуховий кабінет, обладнаний комплектом діагностичної, звукопідсилювальної апаратури, комп'ютерною технікою з програмним забезпеченням для проведення занять з розвитку слухового сприймання тощо;

кабінети сурдопедагогічної реабілітації, обладнані слухомовними тренажерами та відповідним програмним забезпеченням.

61. Для вихованців з функціональними фізичними або моторними труднощами, що передбачають обмеження опорно-рухової (кістково-м'язової) функції, облаштовуються кабінети лікувальної фізичної культури.

62. Вихованці забезпечуються спортивним інвентарем та обладнанням, засобами навчання та іншим навчальним приладдям, іграшками та іграми, матеріалами для розвитку індивідуальних творчих здібностей, гурткової, секційної роботи, технічними та іншими засобами реабілітації, медичними виробами відповідно до встановлених норм та Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 2, ст. 85).

63. У приміщеннях, де здійснюється освітній процес, обов'язково облаштовуються медичні осередки відповідно до переліку обов'язкових заходів з охорони здоров'я вихованців, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

64. У разі забезпечення вихованцям медичного обслуговування суб'єкт освітньої діяльності обов'язково облаштовує медичний кабінет, ізолятор та інші, необхідні для такого обслуговування приміщення, відповідно до вимог законодавства.

65. Суб'єкт освітньої діяльності облаштовує приміщення (місця) для організації (у разі потреби) харчування, зокрема для працівників, відповідно до обраного порядку організації харчування згідно із законодавством (кейтеринг або власний харчоблок).

66. Фінансово-господарська діяльність суб'єктами освітньої діяльності провадиться відповідно до законодавства.
